

Military Review

Stručni časopis kopnene vojske SAD, donosi sledeće članke:

U broju 1 (januar) 1985. godine:

Perspektive konflikta niskog intenziteta — James B. Motley

Povećava se verovatnoća da će oružane snage SAD u budućnosti biti umešane u konflikt niskog intenziteta i to zahteva stvaranje fleksibilnih snaga koje se mogu brzo angažovati i odgovoriti ovoj vrsti ratovanja. Reorganizacija Specijalnih snaga i rendžerskih bataljona. Pouke prošlosti, utisci, neprijatelj i priroda budućih konflikata. Vrste konflikata: konflikti niskog intenziteta (terorizam, nekonvencionalno ratovanje, manji konvencionalni rat), opšti konvencionalni rat, vojniški nuklearni rat, strateški nuklearni rat. Videње autora o budućem trendu razvoja KoV SAD (odnos laka i teška divizija).

Mit i realnost o sovjetskom padobrancu — Chris Burton

Vazdušnodesantne jedinice SSSR smatraju se elitnim u OS SSSR. Iznose se gledišta da one ne bi u potpunosti mogle da odgovore zahtevima koje pred njih postavlja političko rukovodstvo SSSR. O istorijatu, specijalnim jedinicama, obuci, zajedničkim dejstvima, zadacima vazdušnodesantnih jedinica SSSR. Analiza njihovog učešća na pojedinim vezovima. Sovjetska vojna indoktrinaci-

ja, problemi i uočeni nedostaci, uloga političke nastave, »politički vojnici«.

Vazdušni juriš (napad — desant) u pustinji: kako se boriti — W. Bruce Moore i Glenn M. Harned

Pustinja postavlja jedinstvene zahteve pred borbene snage. Komandiri i komandanti moraju imati precizne planove koji će osigurati najveća prednost u tim uslovima. U članku se opisuje priprema jedne brigade za dejstvo u pustinji. Vreme: ne tako daleka budućnost. Mesto: Persijski zaliv. Pretpostavka: kao odgovor na direktan napad na vitalne naftne linije Evrope i Japana, Centralna komanda OS SAD (USCENTCOM) dobila je zadatak da svojim snagama pomogne prijateljskoj arapskoj naciji u njenoj odbrani od invazije neprijateljskih snaga. Za ovo se priprema 101. vd divizija (vazdušno-jurišna) u Fort Kembelu, država Kentaki. Kako brigada planira borbena dejstva u pustinji, brigadna zamisao dejstva, integracija svih elemenata brigade, sinhronizacija borbених množitelja. Članak ima sistemski prilaz — dejstva se objašnjavaju sa gledišta svakog vazdušnog sistema koji karakteriše vazdušno-jurišni združeni tim (manevar, vatrena podrška avijacije, PVO, protiv-elektronska dejstva, borbena podrška, pozadinska podrška, komandovanje, kontrola i veza).

Španska NATO dilema — George R. Allin

Autor ispituje prirodu dilema sa kojima se suočava španska vlada, moguće pravce akcija (povlačenje Špa-

nije iz NATO, potpuna integracija u vojne strukture NATO, produžetak sadašnjeg stanja) i ulogu OS Španije. Zaključuje da sve zavisi od toga da li će Španija biti primljena u Evropsku ekonomsku zajednicu pre 1986. godine. Problem Gibraltara ne smatra tako važnim kao prethodno pitanje. Predlaže da se učini sve kako bi se Španija uključila kao potpuno punopravni član u NATO, da bi doprinela i učestvovala u odbrani Zapadne Evrope.

Časopis Kraljevskog instituta združenih vidova za odbrambene studije, izlazi u Londonu, donosi sledeće članke:

a) u broju 1 (mart) 1984:

Očuvanje mira ili intervencija? — Jennifer Shaw

Uvodnik o ulozi mirovnih snaga u Grenadi i Libanu. Dilema o tome da li te snage doprinose očuvanju mira ili predstavljaju snage oružane intervencije stranih sila u tim zemljama.

Novi realizam u odnosima Istok—Zapad — dr David Owen

Stenografske beleške inauguralnog predavanja vođe Socijaldemokratske partije Velike Britanije u Institutu, u okviru glavne teme studija »Sovjetska moć i izgledi«. Kratak istorijat odnosa Istok—Zapad, odbacivanje detanta kao osnovnog principa tih odnosa, perspektive ugovora SALT I i II, uloga neutrone bomb, budućnost pregovora o nuklearnim snagama srednjeg dometa (»peršing II«, krstareće rakete, rakete SS-20 i sl.). Tri ključna elementa novog predloga koji bi mogao da dovede do sporazuma NATO — Varšavski ugovor su: prvi, razmeštaj raketa (NATO bi trebalo da nastavi sa razmeštajem »krstarećih raketa« u Velikoj Britaniji i Italiji, »peršing II« treba zadržati u rezervi kako SSSR to ne bi mogao da iskoristi za legalizaciju novih raketa pored već postojećih SS-20, NATO treba da bude spreman da se preorijentiše sa

»krstarećih raketa« koje baziraju na kopnu na one koje baziraju na moru i u vazduhu); drugi, Velika Britanija treba da izjavi da ona samo traži minimalni nuklearni deterent i da potpiše bilateralni ugovor sa SSSR o ograničenju broja nuklearnih bojnih glava i da odustane od »trajdenta«; treći, treba stvoriti zonu bez nuklearnog oružja bojišta na teritoriji Savezne Republike Nemačke, Demokratske Republike Nemačke i Čehoslovačke zbog mogućnosti lakog dostizanja »nuklearnog praga« s obzirom na to da nuklearno oružje bojišta danas predstavlja najveću opasnost od svih vrsta nuklearnog oružja zbog mogućnosti lakog dostizanja »nuklearnog praga«, i da ovu vrstu oružja treba isključiti iz pregovora o nuklearnom oružju srednjeg dometa.

Pomorske snage — promenjeni koncepti? — sir William Staveley

Stenografske beleške predavanja i diskusije komandanta RM Velike Britanije. Uloga RM u miru i ratu, razvoj RM protivnika (SSSR), kakav bi trebalo da bude odgovor Velike Britanije i NATO na taj razvoj, interesi NATO, rukovođenje u kriznim situacijama sa osvrtnom na argentinsko-britanski sukob oko Malvinskih ostrva, efekti moderne tehnologije i naoružanja na dalji razvoj RM i promenjeni koncepti upotrebe RM.

Od RDF do CENTCOM — Robert C. Kingston

Stenografske beleške predavanja komandanta Centralne komande SAD održanog u Institutu. O važnosti Bliškog istoka za SAD i NATO i razlozima formiranja ove nove objedinjene komande OS SAD 1983. godine. Istorijat formiranja Snaga za brzu intervenciju (RDF — Rapid Deployment Force), njihov razvoj i prelazak na objedinjeno komandovanje. Sastav Centralne komande (CENTCOM—Central Command) i snaga u njenom sastavu i zadaci koje bi one izvršavale.

Kanada i NORAD: podlokani sporazum — James A. Everard

Članak predstavlja sažetu verziju magistarskog rada. Istorijat formiranja Komande za PVO Severne Ame-

rike, razvoj te komande i njenih snaga i u okviru toga, uloga SAD i uloga Kanade, zadaci NORAD-a (PVO Severne Amerike — North American Air Defence), skorašnji razvoj, smanjenje uloge Kanade, razlozi za ostajanje Kanade u sastavu NORAD-a i protiv toga.

Strategija NATO — novo gledište — Anthony L. King-Harman

Mišljenje o tome da se strategija NATO u Evropi bazira na postavkama od pre dvadeset godina, da vojne snage NATO ne odgovaraju sadašnjem stanju i strategiji VU, da treba povećati finansijsko učešće zemalja Evrope u okviru NATO kako bi se što pre usvojilo novo naoružanje i tehnologija i da treba izvršiti reviziju strategije i prilagoditi je današnjem odnosu snaga.

Britanska nabavka naoružanja: zaštita (protekcija) protiv (nasuprot) slobodne trgovine — dr M. Asteris

Načini na koje OS Velike Britanije dolaze do potrebnog naoružanja, odnos troškova kupovine sopstvenog i stranog naoružanja, razlozi zbog kojih se u većini slučajeva nabavlja naoružanje iz sopstvenih fabrika iako je ono skuplje nego strano. Zagovara se veća sloboda u kupovini stranog naoružanja.

Džentlmeni, igrači i arbitar: partnerstvo između vlade i industrije — Ken Perkins

Razlozi za nabavku sopstvenog naoružanja i protiv toga, dostignuća britanske industrije naoružanja, odnosi između vlade (ministarstva odbrane) i industrije, načini na koje ministarstvo odbrane može pomoći vojnoj industriji, prodaja naoružanja drugim zemljama kao način smanjenja sopstvenih troškova istraživanja, razvoja i proizvodnje naoružanja, saradnja u razvoju i proizvodnji naoružanja sa drugim zemljama NATO, zagovaranje usvajanja naoružanja najboljih kvaliteta posle zajedničkih ispitivanja na nivou NATO.

»Trajdentovi« potencijalni ciljevi — Julian Critchley

O nuklearnim snagama britanskih OS, razlike između britanskih i francuskih nuklearnih snaga po pitanju njihove upotrebe, vrste i podela

nuklearnih ciljeva na teritoriji SSSR, načini podele ciljeva između SAD i Velike Britanije. Mišljenje da Velika Britanija treba da svojim nuklearnim snagama dejstvuje samo po vojnim ciljevima SSSR a ne i po civilnim ciljevima.

Izgubljena debata: Britanija i »krstareće rakete« — Mitchell Reiss

Posle duže debate, u kojoj su jedni iznosili razloge za a drugi protiv, Velika Britanija je decembra 1983. godine dozvolila SAD da na njenoj teritoriji instalira »krstareće rakete«. Analiza jednih i drugih razloga. Autor objašnjava da je odbrambena politika u funkciji spoljne politike, daje kratak pregled stanja u kome se nalazila Velika Britanija posle završetka drugog svetskog rata, kratak istorijat razvoja odnosa i saradnje po pitanju odbrane između SAD i Britanije od 1948. godine, kada je dozvoljeno stacioniranje dve grupe američkih bombardera B-29 na tlu Britanije, i objašnjava da je odobrenje za instaliranje »krstarećih raketa« na tlu Velike Britanije još jedan napor i želja da u odbrani Zapadne Evrope uzmu aktivno učešće i SAD kao nastavak vojno-političkih odnosa dve zemlje ustanovljenih još pre skoro četrdeset godina.

Evropa i bezbednost Rusije — dr Edwina Moreton

Uticaj Evrope na bezbednost SSSR, odnosi Istok-Zapad, isprepletanost političkih, ekonomskih, vojnih i ideoloških odnosa, značaj i uloga istočnoevropskih zemalja (Demokratske Republike Nemačke, Poljske, Čehoslovačke, Mađarske i Rumunije) za bezbednost SSSR. Promene u spoljnoj politici SSSR prema Evropi (od odnosa sedamdesetih godina kada je tražio učešće SAD u svim pregovorima u Evropi do sadašnjih odnosa kada teži da na sve načine odvoji Zapadnu Evropu od SAD) i razlozi koji su doveli do takve politike. O štetnom uticaju propagande SSSR protiv postavljanja »krstarećih raketa« na tlu Zapadne Evrope i na zemlje Istočne Evrope u kojima je sam postavio nuklearno oružje malog dometa. Teza autora da sve što SSSR čini na planu sopstvenog vojnog jačanja radi zbog nepoverenja u ostale članice Varšavskog ugovora, koje su pod izvesnim uticajem Zapada.

Arafat i PLO — Edgar O'Ballance

O istorijatu PLO (faza terorizma, faza diplomatije), građanski rat u Libanu 1975—76, Liban marta 1978, opsada zapadnog Bejruta, Palestinci protiv Palestinaca, mesto i uloga Arafata u okviru PLO, sadašnji problemi sa kojima se PLO suočava, mogući pravci razrešenja problema Palestinaca i Palestine.

b) u broju 2 (juni) 1984:

Godišnji izveštaj Kraljevskog instituta združenih vidova: 1983, — sir Clive Rose

Uvodnik — skraćena verzija godišnjeg izveštaja Instituta koji je podneo predsedavajući Saveta Instituta. Obuhvata: uvod, finansije, stanje članstva, izdavačku delatnost, istraživanja, sastav, predavanja i konferencije i planove rada za sledeću godinu.

Sovjetska pomorska moć — sir John Fieldhouse

Stenografske beleške predavanja načelnika štaba RM i Prvog lorda mora, održanog u Institutu u okviru konferencije u zajednici sa Hadzon (Hudson) institutom iz Njujorka. Korišćenje mora i okeana u vojne svrhe, globalne snage SSSR, izgrađivanje RM SSSR koje daleko prevazilazi potrebe sopstvene odbrane, mogućnosti i namene RM SSSR i izazovi koji se postavljaju pred ratne mornarice Velike Britanije, SAD i ostalih zemalja NATO.

Tehnologija koja se pojavljuje u okviru odbrane: pravo napredovanje ili veštačka (lažna) ekonomija — sir Ronald Mason

Brzina promena tehnologije danas, posebno u elektronici ukazuje na potrebu ponovnih procena prioriteta u oblasti odbrane. S obzirom na to da se razlika u vrhunskoj tehnologiji između SSSR i NATO znatno smanjila i da SSSR sve više dostiže NATO, prioritete u razvoju treba usmeriti na razvoj konvencionalnog naoružanja. Potreba daljeg usavršavanja »krstarećih raketa«. Potrebe daljeg razvijanja i usavršavanja laserskih i optoelektronskih sistema, važnost elektronskog ratovanja.

Godina ispred: izgledi Bliskog istoka — Philip Windsor

Stenografske beleške predavanja u Institutu. Kratak pregled sadašnjeg stanja na Bliskom istoku. Predviđanje šta će se u toku sledeće godine desiti u iračko-iranskom ratu, u Libanu i na zapadnoj obali Jordana.

Promena i kontinuitet u francuskoj odbrambenoj politici — Bruce George i Jonathan Marcus

Kakve je promene u oblasti odbrane doneo dolazak Miterana, zaveštanja de Golove politike (dalje održavanje i modernizacija francuskih nuklearnih snaga i ostajanje izvan NATO), Miteranove percepcije, dalje održavanje jake i tehnološki napredne odbrambene industrije, dalja reorganizacija i modernizacija OS Francuske. Sadržaj novog petogodišnjeg Zakona o vojnom programu (zakon o razvoju OS u sledećih pet godina), francuski stavovi o kontroli naoružanja, uloga OS Francuske u NATO, sastav i zadaci snaga za brzu intervenciju, novi razmeštaj OS Francuske u evropskim okvirima i stavovi opozicije o razvoju OS.

Utica j iznenađenja i inicijative u ratu — Correlli Barnett

Razmatranje značaja i uloge iznenađenja i inicijative u ratu polazeći od Klauzevicove definicije sa navođenjem brojnih primera (Getisburg bitka na Ipru, Normandija, Burma).

Laki borbeni (napadni) helikopter u trećem svetskom ratu — J. N. W. Moss i J. L. Waddy

Autori polaze od pretpostavke da je čitalac pročitao dve knjige generala John Hackett-a: »Treći svetski rat« i »Treći svetski rat: neispričana priča«, tako da članak predstavlja dodatak ovim knjigama, prihvatajući scenario i događaje kao što ih je predvideo pisac knjiga sa jednom izmenom, vreme dešavanja je pomećeno za 13 godina, radnja se dešava 1998. godine, kada je novi borbeni helikopter NATO »viper« već dve godine u naoružanju. Prema scenariju, bojište je mnogo opasnije, oružja usmerene energije (laseri i generatori elektromagnetnih impulsa) sposobna su da obore helikoptere, obe strane poseduju hemijsko oružje sa namerom SSSR da ga upotrebi ako mu donosi taktičku prednost, obe strane poseduju veliki broj tenkova

(SSSR ima prednost 4:1), na bojištu postoji i precizno vođena municija sa više nezavisno usmerenih bojevih glava i letilice sa daljinskim upravljanjem, kao i borbeni helikopteri sa promenljivim nagibom rotora, što omogućava da su vazdušno-pokretna dejstva postala normalni oblik borbenih dejstava i da uvek za njima sledi prodor jakih oklopnih snaga. Članak opisuje zamišljeno dejstvo i ulogu borbenih helikoptera u tom ratu.

Evolucija i budućnost revolucionarnog gerilskog ratovanja i terorizam — M. R. Little

Autor razmatra postavke San Cu Vua, Mao Ce Dunga, Kastru i Če Gevare o gerilskom ratovanju, gerilske ratove u Kini, Vijetnamu i na Kubi, i zaključuje da uspeh ili propast revolucionarnih pokreta najvećim delom zavisi od osposobljenosti protivnika da vodi protivgerilski rat. O daljoj budućnosti terorizma.

Rast vojne industrije Južne Afrike i njena povezanost sa Izraelom — Peter L. Bunce

Zbog svoje politike aparthejda Južna Afrika se nalazi u izolaciji, a i UN su izglasale embargo na prodaju naoružanja Južnoj Africi. U skorije vreme u susjednim zemljama raste i uticaj SSSR. Zbog toga, a i da bi mogla da nastavi sa svojom politikom, Južna Afrika je počela da vrši militarizaciju belog dela stanovništva i ujedno da jako jača svoju industriju za proizvodnju naoružanja. U početku je najvećim delom kupovala izraelsko naoružanje, jer je on jedini bio spreman da joj prodaje, a kasnije je Izrael počeo i sa transferom svoje vojne tehnologije Južnoj Africi. Manji deo transfera tehnologije dolazi i sa Tajvana. Vojni stručnjaci u svetu bili su zapanjeni kada su videli šta sve proizvodi Južna Afrika. Šire se glasine da čak u saradnji sa Izraelom proizvodi nuklearnu bombu, a neki stručnjaci veruju da južnoafrički top-haubica 155 mm G-5, koji ima veći domet od svih poznatih artiljerijskih oruđa NATO od 155 mm i VU od 152 mm, može da ispaljuje i nuklearne projekte. Po mišljenju autora, dalji razvoj proizvodnje naoružanja zavisi, prvenstveno, od dobrih odnosa sa

Izraelom, jer sama Južna Afrika nije sposobna za razvoj naoružanja i vojne opreme.

»Discendo Armemus« — Vojna akademija OS Južne Afrike — Norman L. Dodd

Opisuje se postanak ove akademije, sastav nastavnog osoblja, predmeti koji se izučavaju i ko može da se školuje na akademiji, način školovanja i koji se stepeni kvalifikacija mogu steći.

Vazdušno-kopnena bitka i nova doktrinarna debata NATO — Robert A. Gesseret

Autor iznosi svoja razmišljanja o novoj doktrini vazdušno-kopnene bitke osnovnim postavkama te doktrine i analizira postavke američkog borbenog pravila FM 100-5 »Dejstva« (Operations), izdanje 1982. godine u koje je ugrađena ova nova doktrina. Ukazuje šta bi još trebalo uzeti u obzir pri razradi ove doktrine.

Prodaja strategijske inferiornosti — Gary L. Guertner

Mišljenje o tome da se procenjuje sovjetska vojna moć i da prilikom procena treba uzimati u obzir i ostale aspekte (političke, ekonomske i sl.).

c) u broju 3 (septembar) 1984:

Obrana Evrope — Jennifer Shaw

Uvodnik glavnog urednika o najvažnijoj temi studija u sledećoj godini (Obrana Evrope: interesi Evrope — izbori Evrope), osvrt i mišljenje o dosadašnjim člancima i najava nekih interesantnijih članaka koji će biti objavljeni u sledećoj godini. Članci će predstavljati stenografske beleške sa predavanja u Institutu.

Moral, motivacija i rukovođenje u sovjetskim oružanim snagama — E. S. Williams

Stenografske beleške sa predavanja u Institutu, koje je održano u okviru seminara »Šta je Sovjetski Savez? Kuda on ide?«. Predavač je do nedavno bio vojni i vazduhoplovni ataše Velike Britanije u SSSR. O stavovima Trockog po pitanju morala OS, važnost i značaj propagande u SSSR. Mišljenje da se po pitanju

morala, motivacije i rukovođenja u OS SSSR ništa nije promeniło od 1949. a da je takvo stanje bilo i 1911. i 1912. godine. O sovjetskim snagama u Avganistanu, o ideologiji OS, o služenju vojnog roka, oficirskom koru, problemu velike konzumacije alkohola i o nedostatku podoficirskog kadra.

Četrdeset godina napred: budućnost amfibijskih dejstava — sir Stewart Pringle

Stenografske beleške predavanja u Institutu: o tome da Velika Britanija kao ostrvska zemlja mora da ima jake amfibijske ili vazdušnodesantne snage; o povećanoj nestabilnosti u svetu. Pored mogućeg sukoba sa SSSR, četiri situacije kada NATO mora da upotrebi OS: (1) spasavanje ili evakuacija sopstvenog ili prijateljskog stanovništva; (2) odgovor na poziv zvanične strane vlade kada postoji takav ugovor; (3) održavanje slobodnog prolaza kroz međunarodne vode ako je ugrožena i (4) odgovor neprijatelju ako je ugrožen put do vitalnih sirovina. Uloga amfibijskih snaga u NATO, značaj i mogućnosti amfibijskih snaga, sadašnji i budući planovi, povećani zahtevi za lakim amfibijskim snagama zbog pokretljivosti. O lekcijama iz sukoba oko Malvinskih ostrva. Potreba povećanja broja brodova.

Pomorski strateški aspekt Severnog mora — W. C. Malesovne

Značaj i funkcije Severnog mora (saobraćajnica, bojište, područje podrške za centralni region Evrope), neprijatelj koji je usmeren na Severno more i značaj Severnog mora za VU. O snagama SSSR namenjenim za dejstvo u Severnom moru ili prema njemu (vazdušnim, kopnenim, pomorskim — podmorničkim, nuklearnim i hemijskim). Strateški koncepti za dejstvo NATO u Severnom moru (odbrambena strategija, odbrambena strategija u vreme povećane zategnutosti, za vreme rata, pomorska odbrana, zatvaranje Severnog mora, ofanzivna strategija). O povećanom značaju Severnog mora.

Evropska strategija za Bliski istok — dr John Laffin

Autor navodi da su gledišta iznesena u ovom članku rezultat njegovog skorašnjeg razgovora sa Izraelcima

Egipćanima, Jordancima, Libancima i Saudijskim Arabljanima. Američka politika na Bliskom istoku je doživela fijasko. Uticaj SSSR je povećan. Velika Britanija i Francuska treba da razvijaju sopstvenu politiku prema tom regionu. Dalja sovjetska ekspanzija, nestabilnost arapskih država, džihad (sveti rat), ratovi Arapa protiv Izraela. Strateški problemi SAD (dve strategije: jedna prema Bliskom istoku i Persijskom zalivu, a druga za odbranu južnog krila NATO). Treba se više oslanjati na Izrael, posebno zbog njegovih vojnih potencijala, odbrambene infrastrukture, istraživanja i razvoja naoružanja i opreme (Zapad koristi mnoga dostignuća i proizvode Izraela, a posebno SAD — opremu za razminiranje i uklanjanje prepreka, vazdušne filtere na helikopterima protiv ulaska peska), zbog toga što je prijatelj sa arapskim zemljama koje priznaju njegovo postojanje, postojanja jake obaveštajne službe (koja čak obaveštava i prijateljski naklonjene Arape). O važnosti Izraela za NATO i o uništenju baterija SAM u dolini Beka 1982. godine. O skorašnjim poverljivim studijama o tome da Izrael može uspešno da se suprotstavi površinskoj floti SSSR na Mediteranu. Izrael može da obezbedi PVO za Šestu flotu, u njemu se može unapred stokirati oprema i naoružanje Jedinica za brzu intervenciju a otporan je na sabotaze. Predlog autora, a prema njegovim navodima i Arapa, da NATO treba da zaključi jedan čvrst sporazum sa Izraelom (koji bi mu garantovao bezbednost, a u slučaju potrebe i pomoć), jedini protivnik tog sporazuma bio bi džihad, a ne i ostali Arapi jer i oni žele mir u regionu.

Mit o »direktnoj sovjetskoj intervenciji« u arapsko-izraelskom ratu — Efraim Karsh

Ugovorom između SSSR i Sirije o sovjetskoj vojnoj intervenciji u slučaju izraelsko-sirijskog rata. Što do sada te jedinice nisu upućene mnogi objašnjavaju političkim razlozima (strah SSSR od američke intervencije i eskalacije rata između super-sila). Autor razmatra doktrinu SSSR o intervencijama u »trećem svetu«, vojne mogućnosti SSSR i prirodu i karakteristike tri vrste mogućeg arapsko-izraelskog rata (opšti rat, og-

raničeni rat, rat iscrpljivanja). On zaključuje da SSSR nije sposoban da ispuni odredbe navedenog ugovora i da pošalje svoje trupe (vazdušnode-santne divizije nisu osposobljene za dejstvo u ovom regionu, a konvencionalne oklopne i mehanizovane snage ne bi stigle na vreme), a da je ugovor predložio samo iz političkih razloga. Kao dokaz za to navodi da je u sva tri dosadašnja rata SSSR mnogo pretio, a to Izraelu nije smetalo da dalje napreduje.

Ojačavanje konvencionalnog »deterenta«: sjajna ideja ili opasna iluzija — Timothy Gordon

Analiza mogućnosti konvencionalnog naoružanja, protivvazdušnih dejstava i sl. sa posebnim osvrtom na sistem JP 233 i ekonomičnost proizvodnje konvencionalnog i nuklearnog oružja. Autor zaključuje da se nuklearno oružje može upotrebiti samo za ono zašto je namenjeno, dok konvencionalno ima različite namene i rešava problem elastičnog odgovora na konvencionalnom nivou, tako da se može isključiti mogućnost da se odmah upotrebi nuklearno oružje za odgovor ali da ga ipak treba zadržati za svaki slučaj. O kontroli naoružanja.

Logistička podrška u argentinsko-britanskom sukobu oko Malvinških ostrva — Valerie Adams

Uspeh operacije zavisio je od snabdevanja. O pripremama pomorskih, kopnenih i vazduhoplovnih snaga za odlazak (planiranje i ukrcajanje), o radu za vreme plovidbe (planiranje i ponovno slaganje imajući u vidu borbene zahteve), o podršci kopnene bitke, improvizacijama i modifikacijama. Pouke iz pozadinskog snabdevanja.

Poreklo moderne sovjetske operativne manevarske grupe (OMG) — Chris Bellamy

O značenju novog termina, zadacima i sastavu (20 odsto snaga armije ili fronta) ove grupe, o postojanju ovakvih grupa u drugom svetskom ratu i njihovom ukidanju posle rata i skorašnjem vraćanju ovim grupama. O dubokim prodorima i prednjim odredima. Istorijat porekla ovih grupa (rusko-turski rat 1877, general Gurko; rusko-japanski rat 1904/1905, Miščenkovi upadi). Zaključci.

Koncept kopneno-vazdušnih dejstava u centralnom regionu (I) — sir Nigel Bagnall

Stenografske beleške predavanja koje je u Institutu održao komandant NORTHAG-a (Severna grupa armija — NATO). O NORTHAG-u i 2. ATAF-u, problemima koje treba rešiti, vazdušnoj moći i saradnji, principima i načinima dejstava kopnenih i vazduhoplovnih snaga, snagama za osiguranje, glavnoj odbrambenoj bici, upotrebi rezerve i o tome kako bi izgledala borba u centralnom regionu.

Koncept kopneno-vazdušnih dejstava u centralnom regionu (II) — sir Patrick Hine

Stenografske beleške predavanja koje je u Institutu održao komandant 2. ATAF-a (savezničkih taktičkih vazduhoplovnih snaga). O protivvazdušnim dejstvima, izolaciji bojišta i ofanzivnoj podršci kopnenih snaga. Jaz u bročanom i tehnološkom odnosu snaga se smanjuje tako da su u stanju uspešno da se suprotstave VU. Uloga letilica u združenom boju, posebno aviona, zadržavanje snaga koje slede, pravovremena i selektivna dejstva po drugom ešelonu na veoma velikoj dubini.

d) u broju 4 (decembar) 1984:

Još četiri godine

Uvodnik o ponovnom izboru predsednika Regana i dalji razvoj NATO i odnosa u njemu.

Obrana Evrope: interesi Evrope, izbori Evrope — Michael Heseltine

Stenografske beleške inauguralnog predavanja o glavnoj temi studija u studijskoj 1984/85. godini, koje je održao ministar odbrane Velike Britanije. Istok — Zapad, jezičke razlike, različite tradicije i običaji i vrlo različiti interesi. Sovjetska ekspanzija (intervencije u Mađarskoj i ČSSR). Isuviše velika usmerenost NATO pakta na Evropu, mada ima interesa i za druge delove sveta. Evropska operacija, industrijske implikacije, potreba za većom standardizacijom i većim korišćenjem zajedničkih proizvoda naoružanja (22 vrste borbenih aviona i 8 vrsta tenkova) što bi dovelo do duže proizvodnje, smanjenja

cene i veće mogućnosti na svetskom tržištu. O načinima kako to postići. Američke perspektive u NATO, odnosi sa Francuskom u vezi sa odbrambenim planiranjem. Ključevi za uspeh alijanse. Odgovori na postavljena pitanja.

Moć u Kremlju: politika i vojska — Malcolm Mackintosh

Odnos između Komunističke partije SSSR i sovjetskih oružanih snaga. Vojna moć je uvek imala veliku, možda čak dominantnu ulogu. Strah političko-partijskog rukovodstva od »bonapartizma« u oružanim snagama. Istorijat odnosa od vremena carske Rusije. Uticaj vojske na donošenje odluka, ustrojstvo najvišeg vojnog komandovanja u SSSR. Uloga vojske u SSSR: u društvu, u kreiranju politike i života zemlje. Oficiri imaju prestiž, reputacija vojske.

Bliski istok, Avganistan i Zaliv u sovjetskoj percepciji — Fred Holliday

Stenografske beleške predavanja. Sovjetske namere prema ovom delu sveta. Potrebe za bazama na toplim morima. Sovjetski muslimani danas najvažniji faktor sovjetske spoljne politike. SSSR se suočava sa mogućom pretnjom energetske krize komparativne onoj na Zapadu. Velika zainteresovanost SSSR za ovaj region ali, interesi Istoka i Zapada se razlikuju. Mišljenje da geografija nije više tako važan faktor kao pre jednog veka. Međutim, susedi su važni više zbog ideologije nego zbog strategije. Zapad za ovaj region zainteresovan iz ekonomskih razloga: nafta, tržište i dispozicije tzv. petrodolara. SSSR želi da onemogući Zapad da zadobije i učvrsti svoje interese. Pouka: kada komunistička ili prokomunistička partija dođe na vlast u nekoj zemlji na granici SSSR on je spreman da reaguje na način kao u Avganistanu. Mišljenje da u Siriji neće ići, jer nije na vlasti komunistička partija. SSSR smatra da je Iran jedina oblast u svetu gde može doći do konfrontacije Istok — Zapad, posebno SSSR — SAD. SSSR ističe da je još na snazi ugovor sa Iranom iz 1921. godine prema kojem bi mogao da izvrši invaziju Irana ako oseti da mu je bezbednost ugrožena, dok Iranci taj ugovor negiraju. Promene u odnosima SSSR prema

PLO i Arafatu. Smatraju u SSSR da su napravili grešku kada su prekinuli diplomatske odnose sa Izraelom, ali ne priznaju javno. Uloga snaga za brzu intervenciju.

Protivvazdušna odbrana bazirana na brodovima Kraljevske ratne mornarice — 1939—1984. — J. A. Clements
Protivvazdušna odbrana eskortnih brodova od drugog svetskog rata do danas i neke sugestije za budući razvoj. Stanje pre 1939. godine, drugi svetski rat, period od 1945—1960. godine, era projektila i raketa, pouke iz argentisko-britanskog sukoba oko Malvinskih ostrva.

Razmišljanja o amfibijskim karakteristikama — H. A. Corbett

Konstrukcija broda za amfibijska dejstva zavisi od naoružanja i opreme koja će biti ukrcana na njemu (avioni, helikopteri, tenkovi i sl.). Budući brodovi će morati da imaju i postrojenja za komandovanje i kontrolu aviona. Predlaže se promena termina amfibijski u trifibijski, važnost trifibijskih sposobnosti, adekvatna veličina broda za dodatne namene. O zahtevima pojedinih vidova i rodova. O modelu mornaričke pešadije SAD kao mogućem uzoru. Kao osnovni zahtevi ističe se: jedinstveno komandovanje, nabavka opreme i obuka. Pouke iz argentinsko-britanskog sukoba oko Malvinskih ostrva po pitanju komandovanja, kontrole i veze.

Odbrana severne Norveške — F. P. U. Croker

Razvoj RM SSSR i njena ekspanzija do druge mornarice sveta. Prema predviđanjima NATO napad na Dansku ili Tursku mogao bi da eskalira u nuklearni rat. Važnost Norveške. U napadu na nju bile bi upotrebljene konvencionalne snage. Prednosti koje bi stekao SSSR okupacijom Norveške. Sovjetska strategija, NATO odgovor, problem snabdevanja i ojačanja severne Norveške. Zahtevi odbrane — šta je potrebno uraditi da bi se severna Norveška pripremila za adekvatnu odbranu.

»Nema više domina« — ASEAN i bezbednost regiona — J. Clementson
Štvaranje ASEAN-a 1967. godine, formalne godine do punoletstva, pe-

riod od 1971—1976. godine, ponovno reaktiviranje pakta daljim sporazumima i deklaracijama. Deklaracija iz Kuala Lumpura. »Domino« teorija u akciji; o snagama za regionalnu bezbednost gledano iz perspektive Zapada. Problemi zemalja ASEAN-a.

Studija o državnim udarima u Africi — novi prilaz — Stephen Chass

Ostavke vojnih vlada u korist civilnih u Nigeriji i Gani traže ponovno razmatranje teorije o vojnim udarima. Gledišta onih koji vrše udare, ponovno razmatranje slabosti institucija; neke napomene za novi prilaz.

Posleratno »desetogodišnje pravilo« — mit i realnost — Eric J. Grove

Posle drugog svetskog rata oni koji kreiraju odbrambenu politiku Velike Britanije prihvatili su predratno pravilo »deset godina«, tj. u planiranju polaze od pretpostavke da rat neće izbiti sledećih deset godina (ili 5+5 godina). Autor objašnjava zbog čega je prihvaćeno ovo pravilo i zaključuje da finansijske mogućnosti ne dozvoljavaju veća ulaganja u pripreme za odbranu i da se zbog toga ne može prihvatiti pretpostavka da bi se rat mogao uskoro voditi.

Uloga Bliskog istoka u savezničkoj strategiji za vreme drugog svetskog rata — R. R. Ulin

O strategijskoj situaciji u tom regionu u drugom svetskom ratu; nafta Persijskog zaliva — strategijska sirovina; snabdevanje SSSR; strategija sila osovine; saveznička strategija; zemlje Bliskog istoka; francuska moć u Levantu; Iran proglašava neutralnost; važnost persijskog koridora. Zaključak da je kontrola Bliskog istoka od strane saveznika bila opasna za uspeh savezničke strategije

Vojnoobaveštajna služba i služba bezbednosti Mađarske — F. Rubin

Istoriijat od prvih začetaka (između 14. i 17. veka) do pada Austro-Ugarske. Početak nezavisne vojnoobaveštajne službe (ugovor u Trijanonu — 1920. godina), period između 1920. i 1928. godine (prikriveni ugrađeni vojni izveštači iz sastava oružanih snaga u diplomatskim predstavništvima), legalizacija institucije vojnih izaslanika (opasnost od komunizma i do-

bre veze »ugrađenih« vojnih obaveštajaca sa obaveštajnim službama zemlje domaćina), koordiniran rad između vojnoobaveštajne službe, državne bezbednosti, paravojnih obaveštajnih službi i obaveštajne službe političke policije. O Šestoj i Drugoj sekciji Direktorata GŠ za vreme drugog svetskog rata.

I. F.

Časopis Udruženja vojnih nauka SR Nemačke, izlazi u Minhenu, donosi sledeće članke:

a) u broju 1 (januar) 1985:

Opcije Istoka i mogućnosti Zapada — Hans Poepfel

Postavljajući pitanje šta predstavlja pretnju Saveznoj Republici Nemačkoj, autor smatra da se za odgovor na to pitanje moraju analizirati ekonomske osnove i geostrategijske okolnosti dveju suprotnih strana, da se mora dati ocena aktuelnih političkih trendova u regionu i izvršiti upoređenje vojnih snaga. Autor obrađuje sledeće: prvo, kako ostvariti strategijske ciljeve, i to bez rizika od rata. Zapadu, međutim, nedostaje petina potrebnih snaga; drugo, za sada nema alternative »elastičnom odgovoru«, niti pretpostavke za redukciju naoružanja.

Sovjetska kršenja ugovora — Michael Rühle

U vezi sa nekim američko-sovjetskim pregovorima o kontroli naoružanja, autor iznosi primere kršenja tog ugovora od strane Sovjeta, kao što je »povreda« ženevskog protokola o zabrani upotrebe bojnih otrova, »povreda« političke obaveze u vezi sa prijavljivanjem vojnih manevara, za-

tim, »povreda« Ugovora o raketnoj odbrani, sprečavanje verifikacije kontrole naoružanja, »povreda« SALT i gradnja novog tipa interkontinentalnih raketa, »povreda« SALT-II stationiranjem raketa SS-16 u Plešetsku, »povreda« ugovora o granici snage eksplozija prilikom nuklearnih proba.

b) u broju 2 (februar) 1985:

Pomorska sila i bezbednost za Zapadnu Evropu — Weseley McDonald

Pojam pomorske sile sa svim njenim sadržajima. Komanda NATO za Atlantik. Neki nedostaci pomorskih snaga NATO. Autor daje uporedne tabele tonaže ribarskih i trgovačkih brodova SSSR-a i zapadnih pomorskih zemalja, kao i grafički prikaz sa upoređenjima flota NATO i Sovjetskog Saveza.

Obrazovna nemoć — Andreas Bülow

Autor je predstavnik Ministarstva odbrane SR Nemačke u Bundestagu. On u svojoj studiji pod naslovom »Fantazija Zapada protiv fantazije Istoka« dolazi do zaključka da Sovjetski Savez nema šansi da povede rat u Zapadnoj Evropi, rat koji bi imao uspeha. Iznose se i uporedne tabele sa pregledom jačine armija SAD i SSSR-a, kao i opšte stanje pomorskih i vazduhoplovnih snaga NATO i Varšavskog ugovora.

c) u broju 3 (mart) 1985:

Katalizator objektivnosti — Wolfram Raven

To je rasprava o američkoj »strategijskoj odbrambenoj inicijativi«. U vezi s tim podneto je nekoliko referata: Helmut Kol: »Severoatlantski savez — noseća snaga mira«; Egon Bar: »Istok i Zapad kao partneri zajedničke bezbednosti«; Kasper Vojnberger: »Vizija budućnosti — pobediti najgori napad«; Čarls Hernu: »Zastrašivanje — instrument budućnosti mira«.

Zemlju Grka — tražiti dušom — Rolf Hallerbach

U članku se iznosi mišljenje komandanta savezničkih oružanih snaga za

južnu Evropu. Prema mišljenju autora, južni region NATO ne može se braniti bez Grčke, i zbog toga je njena teritorija potrebna NATO u svakom pogledu. Radi toga bi bilo neophodno izvršiti modernizaciju oružanih snaga Grčke. Dat je i opis trenutnog stanja KoV, RV i RM Grčke.

Ugrožena veština komandovanja trupom — Gerhart Brugmann

Iznose se rezultati komisije koja je ispitivala da li u Bundesveru postoji birokratija, radi toga da bi se pojačala sposobnost za rukovođenje i donošenje odluka na svim nivoima. Greške u rukovođenju i komandovanju oružanim snagama SR Nemačke; operativno rukovođenje se pretvorilo u borbeno upravljanje. Neki negativni uticaji administracije i konflikti lojalnosti, radi pripadnosti ljudima različitim partijama.

Vazdušnopokretna borba — Fritz Zwicknagel

Helikopter kao važna veza između vazдушnih i kopnenih pokreta na centralnom evropskom vojištu. Sastav sadašnjih helikopterskih snaga u sastavu Bundesvera i značaj vazdušnopokretne pešadije. Helikopteri i lovačka avijacija kao mešovite, krupne jedinice. Zajednički očekujući rejonu za trupnu avijaciju i vazdušnodesantne jedinice.

Oklopna vozila budućnosti — Paul-Werner Krapke

Mogućnosti za poboljšanje moći oklopnih vozila Bundesvera. Pravci modernizacije tenkova »Leopard« 1 i 2.

d) u broju 4 (april) 1985:

Koncept NATO »FOFA« — impulsi za kopnenu vojsku — Gero Koch

Razmatraju se namere članica VU u slučaju rata. Glavni razlog ešeloniiranja snaga VU i zadaci operativnih univerzalnih grupa. Borba protiv prvog ešelona kao glavni zadatak snaga NATO. Podela zadataka između kopnenih i vazduhoplovnih snaga NATO radi napada na sledeće ešelone protivnika (»FOFA«). Upotreba bespilotnih letilica radi nanošenja udara po dubini snaga VU.

Angažovanje u krizi i isturena odbrana — zadatak pomorskih snaga Bundesvera — Dietrich Wellerschof Vadu

Intervju inspektora RM Bundesvera o zadacima pomorskih snaga. Vice-admiral je odgovarao na pitanja koja su se odnosila na razlike između ratne i posleratne generacije u RM, kao i na nepostojanje granica na moru, kada su u pitanju zajednički zadaci RM Bundesvera i RM NATO. Učesće pomorskih snaga u ratnim operacijama na moru, i to u okviru koncepta »isturene odbrane«, te na sledeći problemi i perspektive.

Region krize pred kućnim pragom SAD — Wolf — Ruthard Born

Kriza u Nikaragvi. Četiri cilja koje SAD slede kao odgovor na vojni izazov sovjetske podrške Kubi i Nikaragvi. Stanje u Kostarici, Gvatemali, Hondurasu i Salvadoru. Napori koje čine države Kontadora radi rešavanja problema u regionu srednje Amerike.

e) u broju 5 (maj) 1985:

Najveći pokret mira u svetu — Bernard Rogers, Gen

Strategijske nuklearne, nenuklearne i konvencionalne snage NATO kao »trijada« strategije zastrašivanja i »elastičnog odgovora«. Legende i stvarnost u vezi sa procenom sopstvenih i snaga VU. Koncept napada vatrom na sledeće ešelone (»FOFA«) ne znači izmenu važeće strategije NATO. Poboljšanje konvencionalnih sredstava radi obezbeđenja mira.

Da li je za trku osedlan pogrešan konj? — Ludwig Schulte

Odgovor na prigovore Instituta u Hamburgu, koji se bavi istraživanjima mira, i to u vezi sa konceptom NATO za »Napad vatrom na sledeće ešelone oružanih snaga VU — (»FOFA«). U članku se daju odgovori na sledeće prigovore: da li bi »FOFA« mogao izazvati izbijanje nuklearnog rata, da li će »FOFA« sniziti a ne povećati nuklearni prag, da li bi politika kao instrument bila degradirana vojnim odgovorom NATO u slučaju napada prvog talasa protivničke avijacije i da li će se

snage VU odlučiti na ojačanje prvog ešelona, kao reakciju na koncept »FOFA«.

»Tornado« će biti naoružan za koncept »FOFA« — Günter Dorgerloh

Prikaz oružja višestране namene MW-1, kojim će biti naoružani avioni tipa »Tornado«, kako bi mogli izvršavati i zadatke postavljene konceptom NATO — »Napad vatrom na sledeće ešelone snaga VU — (»FOFA«). Tim oružjem RV Bundesvera dobilo bi novo ubojno sredstvo zemlja-zemlja, za neutralisanje ciljeva sa velikim površinama, i to u jednom doletu. Protivtenkovska borba iz 112 cevi i vrste potkalibarne municije. Bombe za razaranje poletno-sletnih staza na aerodromima i oružje za razaranje aviona u skloništim.

défense nationale problèmes politiques économiques scientifiques militaires

Časopis za proučavanje političkih, ekonomskih, naučnih i vojnih problema, izlazi u Parizu, donosi sledeće članke:

— u broju 4 (april) 1985:

Upoređivanje nema opravdanja — Jacques Vernant

U članku se razmatraju izjave američkog predsednika Regana iz 1983. godine u vezi sa strategijom američke koncepcije odbrane. Pri tome se ukazuje na potrebu razvoja ofanzivnih borbenih sredstava, nezavisno od razvoja pregovora sa SSSR-om o razoruzavanju. Prezenteraju se i pogledi nekih državnika Zapadne Evrope o upotrebi nuklearnih i ostalih borbenih sredstava za masovno uništavanje.

Kosmos i okean — Jean — Noel Ponliquen

Daje se pregled ulaganja sve većih sredstava za osvajanje zemljine orbite i kosmosa, za različite naučne obaveštajne i vojne svrhe. Planovi

SAD i SSSR-a za korišćenje kosmosa; osvajanje naoružanih satelitskih sistema za udare po objektima na kopnu i morima i za međusatelitska borbena dejstva; uticaj satelitskih sistema na razvoj i realizaciju zadatka ratnih mornarica na okeanima; i pokušaji Francuske za aktivnosti u kosmosu.

Obuka učenika u nacionalnoj odbrani — Marie-Lucy Dumas-Soula

Neki pogledi na obuku učenika prema redovnim školskim planovima i programima u kontekstu nacionalne odbrane. Predlozi za integraciju nekih programa u vezi sa nacionalnom odbranom u francuskim srednjim školama, te uticaj programa na obuku i shvatanja žena, koje nisu obuhvaćene redovnom vojnom službom a koje predstavljaju značajan potencijal u odbrani zemlje. Daje se i prikaz priprema za odbranu zemlje, uglavnom onih koje se odnose na sve stanovnike.

Politički organi u Sovjetskim oružanim snagama — Ivo Paparella

Mesto i uloga političkih organa u sistemu vlasti Sovjetskog Saveza. Neki podaci o organizovanju partijsko-političkih organa u oružanim snagama SSSR-a. Osnovni ciljevi političkih direktiva Glavne političke uprave sovjetskih oružanih snaga u vezi sa realizacijom zadataka Partije u sistemu odbrane zemlje. Osnovni zadaci vojno-političkih organa — agitacija i propaganda, organizacija političkog rada i personalna politika; uvođenje vojnih saveta u jedinice i komande, te zadaci novoformiranih komiteta za odbranu.

Podaci o Finskoj — Robert Carmona

Istoriijat razvoja Finske pod uticajem Švedske i carske Rusije. Sticanje samostalnosti (1917. godine) i konstituisanje samostalne države. Angažovanje Finske u toku drugog svetskog rata i tri ratna sukoba sa Sovjetskim Savezom. Opredeljenje Finske za samostalnu politiku posle drugog svetskog rata i njene aktivnosti u okviru OUN. Uticaj američke i sovjetske politike na Finsku. Stanje u privredi ove zemlje i zavisnost od Sovjetskog Saveza. Organizacija i funkcionisanje nacionalne odbrane.

Povratak semitskoj tradiciji — Gerard Galtier

Neki pogledi na sadašnje stanje i sukobe u Libanu i analiza uticaja arapskih zemalja na takvu situaciju. Autor iznosi uzroke i posledice oživljavanja semitskih tradicija, kao i sve veći uticaj religije, što ima i neposredan uticaj na pravni sistem u toj zemlji. Neki podaci o stanju u privredi i odnosima između Sirije i Libana.

Kineska armija i poricanje njene uloge u kulturnoj revoluciji — Claude Comtois

U članku se daje prikaz opšteg stanja u oružanim snagama Kine posle 1983. godine, kao i analiza uloge i aktivnosti njenih pripadnika za vreme kulturne revolucije, i to u tri različita perioda — za vreme promena 1966/67. godine, u periodu tzv. stabilizacije od 1967. do 1971. godine i za vreme delovanja »četvoročlane bande« od 1971. do 1976. godine. Odumiranje značajne uloge nosioca aktivnosti u kineskoj kulturnoj revoluciji, iz redova armije. Potvrđivanje ispravnosti nekih aktivnosti pripadnika armije, koje su se odnosile na podršku politike KP Kine. Sadašnje stanje i delovanje pripadnika oružanih snaga.

Razvoj sredstava za navigaciju — Jacques Ladonne

Sistemi za navigaciju na otvorenim morima i okeanima. Ilustracija sistema: »Omega«, »Loran-C«, »Transit«, »Toran« i »Syledis«. Dalja istraživanja i usavršavanja sistema u satelitskoj navigaciji; neki podaci o sistemima za navigaciju koje razvijaju SAD i njeni saveznici u NATO.

afrrique DEFENSE

Časopis za vojne informacije iz Afrike, izlazi u Parizu, donosi sledeće članke:

a) u broju 83 (februar) 1985:

Američka strategija u Africi — bilateralna saradnja i selekcija odnosa — Chester Crocker

Reč je o izjavi pomoćnika američkog državnog sekretara za inostrane poslove i specijaliste za afrička pitanja. Iznose se osnovni ciljevi i svrha američke pomoći Africi, sredstva i načini dopremanja te pomoći, kao i pogledi drugih zemalja koje primaju američku pomoć i imaju njihovu podršku.

b) u broju 84 (mart) 1985:

Miniranje i razminiranje u kopnenoj vojsci — Norman Dodd

Autor iznosi podatke da, dve godine nakon što su Britanci zauzeli Malvinska ostrva, još niko nije izvršio razminiranje koje je postavljeno u tom ratu. Slede i podaci o protivpešadijskim minama i klopama u savremenim armijama zapadnih zemalja (sredstva za automatsko miniranje) i nekim tipovima sovjetskih mina. Govori se i o razminiranju uopšte i sredstvima za aktiviranje mina.

SOLDAT UND TECHNIK

Časopis Bundesvera za tehničko obrazovanje, usavršavanje i informisanje, izlazi u Frankfurtu, donosi sledeće članke:

a) u broju 4 (april) 1985:

Simulator vazдушnih ciljeva za PA samohodna oruđa tipa »Gepard« — Helge Badent

Govori se o neophodnosti specijalne obuke komandira oruđa i nišandžija, kao i prednostima upotrebe odgova-

rajućih simulatora, te njihovoj konstrukciji i načinu korišćenja.

b) u broju 5 (maj) 1985:

Protivminske jedinice u RM Varšavskog ugovora — Siegfried Breyer

Reč je o primeni sovjetskih iskustava iz drugog svetskog rata u pogledu postavljanja i uklanjanja minskih polja. Jedinice RM i njihova uloga u tome. Neke nove koncepcije u projektovanju i izgradnji minolovaca i njihove taktičko-tehničke karakteristike. Autor navodi i podatke o protivminskim snagama RM Nemačke Demokratske Republike, Poljske i Sovjetskog Saveza.

Francusko ratno vazduhoplovstvo — Jürgen Reich

Đaje se pregled razvoja oružanih snaga Francuske u periodu od 1984—1988. godine, kao i formacija RV. Taktičke vazduhoplovne snage i zadaci. Vojne škole francuskog RV.

Francuska 6. laka oklopna divizija

Reč je o formaciji pomenute divizije, prema standardima NATO. Nove francuske snage za brze intervencije. Ističe se i veliki akcioni radijus oklopnih borbenih sredstava. Borbeno izviđanje kao osnovni zadatak lake oklopne divizije; sastav, naoružanje i oprema.

Oklopni transporter BMP-2

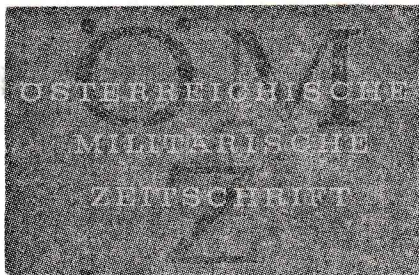
To sovjetsko oklopno vozilo je, u stvari, naslednik ranijeg oklopnog vozila za prevoz vojnika na bojištu (BMP-1). Novo ima tzv. automatski top za uništavanje ciljeva na zemlji i u vazduhu; mogućnosti promene brzine gađanja; precizne nišanske sprave za vatreno dejstvo u svim uslovima vidljivosti; horizontalno i vertikalno stabilizovanje topa, kalibra 30 mm; namena i borbeni zadaci oklopnog transportera BMP-2.

c) u broju 6 (juni) 1985:

Povećanje borbene sposobnosti tenka »Leopard 1« — Gerd-Rainer Geist

Taj tenk je jedan od glavnih sistema oružja u naoružanju Bundesvera. Dosadašnja usavršavanja su u skla-

du sa opštim razvojem vojne tehnike. Govori se i o primeni novog uređaja za upravljanje vatrom i za poboljšanja donjeg prostora i ojačanje oklopa. Nova je i maskirna boja, kao i municija topa, koja je efikasnija, kao i uređaj za stvaranje dimne zavese.

Austrijski vojni časopis donosi sledeće članke:

a) u broju 1 (januar-februar) 1985:

Strategijska situacija u Evropi — Wilhelm Kunter

Ideološka komponenta opšte situacije u Evropi i osnovni faktori ograničavanja ekspanzije velikih sila. Sovjetska spremnost da se pregovara sa NATO i američka strategijska koncepcija. Problemi razoružavanja u odnosu na mogućnosti za očuvanje mira i smanjenje napetosti, odnosno strategijske odmazde. Brzi razvoj nauke i tehnike kao važan faktor u odmeravanju snaga između Zapada i Istoka. Stalne nuklearne pretnje. Porast nataliteta u nerazvijenim zemljama kao faktor opšte nestabilizacije. Razvoj generičkog inženjerstva i opasnosti koje nosi sobom.

Kina — oružane snage i modernizacija

Stvaranje kineske narodnooslobodilačke armije i uticaj tzv. kulturne revolucije na njen dalji razvoj. Osnove vojne doktrine i uzdizanje vojnih kadrova. Kineski zakon o narodnoj odbrani; ponovno uvođenje činova i zvanja u armiji. Razvoj industrije usavršavanje i povećavanje vojne proizvodnje. Napori NR Kine da svojim oružanim snagama obezbedi savremeno naoružanje i opremu. Saradnja

sa industrijski razvijenim zemljama Zapada. Privredne teškoće i njihov uticaj na jačanje vojne moći.

b) u broju 2 (mart-april) 1985:

Austrijski budžet narodne odbrane — Friedrich Hötzl

Finansijska strana razvoja austrijskih oružanih snaga u prošlosti i u savremenim uslovima. Postupak za dobijanje finansijskih sredstava za potrebe Bundesvera. Desetogodišnji investicioni program. Teškoće u nastojanjima da se poveća brojno stanje oružanih snaga, s obzirom na sve veće ekonomske uslove i ograničene mogućnosti isporučilaca naoružanja i vojne opreme.

Strategijski vazdušni rat u Evropi i u Aziji 1944/45. godine

Bacanje atomskih bombi na japanske gradove Hirošimu i Nagasaki; i upoređivanje ručilačke moći nuklearnog i klasičnog oružja. Proizvodnja četvoromotornih bombardera, koji čine osnovu strategijske avijacije. Anglo-američki ekonomski potencijal i masovna proizvodnja vazdušnog oružja. Dnevna i noćna bombardovanja; uloga lovačkih aviona prilikom pratnje i zaštite bombardera. Neka upoređenja borbenih aviona V. Britanije, SAD i SR Nemačke, kao i uloga vazduhoplovnih baza prilikom bombardovanja Japana u prošlom ratu.

Vojna veština u društvenim naukama socijalističkih zemalja — Anton Bebler

Naučni sadržaji u vojnoj literaturi socijalističkih zemalja. Naglašena podela rada između vojnih i civilnih naučnih institucija. Tajnost vojnih izučavanja kao element odbrane zemlje. Razvoj vojnih nauka na osnovama dijalektičkog materijalizma. Udeo politike i propagande u vojnoj literaturi savremenih socijalističkih zemalja. Stvarno stanje armija kao tabu — tema za najširi krug javnog mnjenja. Uticaj vojne sociologije na vojnu politiku. Podruštvljavanje opštenarodne odbrane Jugoslavije i učešće javnosti u rešavanju vojnih problema.

Časopis italijanskih oružanih snaga.
izlazi u Rimu, donosi sledeće članke:

a) u broju 6 (novembar-decembar)
1984:

*Osvrt na principe vojne veštine u
modernom ratu* — Martino Di Ciro

Uticaj ekonomskih, socioloških i tehnoloških faktora na uslove u kojima se primenjuju osnovni principi vojne veštine. Primena principa vojne veštine u 17. i 18. veku. Savremeni rat i principi koncentracije snaga, slobode akcije, ekonomije snaga i mogućnosti postizanja iznenađenja. Slede tekstualni i šematski prikazi: blokade Kube 1962. godine, partizanskog ratovanja Mao Cedunga između 1920. i 1940. godine, partizanskog ratovanja u Indokini od 1946. do 1954. godine. Operacije »Kadesh« (izraelska agresija na Sinaj), sa posebnim osvrtom na taktiku ratovanja izraelske vojske.

Vojna organizacija — principi i osnovni pravci funkcionisanja — Giuseppe Caccamo

Klasična struktura vojne organizacije i analiza savremenih uslova u kojima bi se upotrebile oružane snage. Osnovni činioci strukture, funkcionisanja i podele vojne organizacije; rukovođenje i komandovanje; uticaj elektronike; mesto i uloga ljudskog faktora.

Tehnološka evolucija u vojnoj komponenti — Umberto Cappuzzo

Primena savremenih tehnoloških, pre svega, elektronskih, dostignuća u oružanim snagama. Primena informatike u KoV-u — u rukovođenju i komandovanju, vođenju kadrovske politike, materijalnom i finansijskom poslovanju. Školovanje komandnog kadra uz korišćenje novih dostignuća u domenu didaktičkih sredstava (trenažeri i dr. za ratne igre). Mesto i uloga komandanta u savremenim uslovima.

Mere za povećavanje efikasnosti strategije »elastičnog odgovora« — Vittorio Bernard

U čemu je suština strategije »elastičnog odgovora« (postepeni prelazak u slučaju potrebe, sa klasičnog na taktičko nuklearno, selektivno strategijsko i neograničeno nuklearno naoružanje) i uticaj brzog prodora sovjetskih oklopnih snaga na snižavanje nuklearnog praga. Nova NATO strategija »isturene odbrane« i uticaj njene primene na strategiju uopšte, kao i potrebne oružane snage i naoružanje za realizaciju takvog koncepta.

Nuklearni arsenali i »rat zvezda« — Vinzenzo Tornetta

Istorija razvoja nuklearnog oružja. Neki opšti pokazatelji nuklearnog potencijala velikih sila i ostalih zemalja. Reganova »strategijska inicijativa« i mogućnosti i sredstva za vođenje »rata zvezda«. Opasnosti od širenja nuklearnih borbenih sredstava i njihove primene u kosmičkom prostoru. Dosadašnji pregovori o ograničavanju nuklearnog naoružanja; mogućnosti i sociološkoekonomske koristi od njihovog daljeg toka.

Parametri izbora naoružanja — Luigi Salatiello

Analiza osnovnih parametara koji utiču na izbor naoružanja i vojne opreme; međunarodna situacija; kvalitativne i kvantitativne procene od opasnosti za bezbednost zemlje; procene karaktera eventualnog rata; strategijska pozicija i dostignuti stepen naučnog razvoja, te finansijske mogućnosti.

Nacionalni i NATO nedostaci u pogledu naoružanja; manevarske mogućnosti i pokretljivost trupa na bojištu; sredstva trupne PVO; vazduhoplovi lake avijacije KoV; automatizacija rukovođenja i komandovanja. Prema autoru, ti nedostaci treba da se otklone do 1988. godine.

Sistem »CATRIN« — Antonio Viesti

Osnovne komponente i funkcionisanje sistema (rukovođenje i komandovanje putem veza i informatike); podsystemi: »SORAO« (izviđanje na bojištu), »SOATCC« (vazdušno osmatranje i javljanje u sistemu trupne PVO) i »SOTRIN« (varijante,

sadašnje stanje i rokovi realizacije u italijanskim oružanim snagama). Prilog: šeme o funkcionisanju sistema.

Vatra u naseljenim mestima —
Franco Manticone

Neki aspekti upotrebe protivoklopne artiljerijske i minobacačke vatre u odbrani i napadu u naseljenim mestima; organizacija vatre u odbrani — protivoklopne (bestrzajnim topovima 106 mm, »bazukama«, vođenim PT raketama), artiljerijske i minobacačke vatre.

b) u broju 1 (januar-februar) 1985:

Pravci osavremenjavanja atlantske strategije — Tornetta Vincenzo

Vojno tehnički i politički faktori promjenljivog odnosa na ratištu i njihov uticaj na promene u strategiji NATO; strategija »elastičnog odgovora« i »isturene odbrane«; neutralisanje početnog neprijateljskog povoljnog odnosa snaga i preuzimanje nadmoći na evropskom ratištu (nuklearnoraketne); reagovanje NATO i zaokret prema konvencionalnoj komponenti; procena opasnosti po bezbednost NATO i osnovne karakteristike »Rodžersovog plana«.

Intervju generala Umberta Capuza u vezi sa stanjem u kopненоj vojsci italijanskih oružanih snaga

O mestu, ulozi i položaju pripadnika oružanih snaga u italijanskom društvu uopšte; potreba za razvojem »kulture bezbednosti« u svim strukturama italijanskog društva; značaj školovanja vojnih kadrova i formiranja ličnosti oficira i mlađih oficira (komandanata i komandira); neki personalni problemi u KoV; komentar novog zakona koji reguliše unapređenje oficira; regrutovanje; novine u obuci; uticaj modernizacije na organizacijsku strukturu KoV.

Italijanska vojska želi italijanski tenk — Mateo Porpora

Razvoj oklopnih jedinica; stanje po tipovima tenkova koji se nalaze u operativnoj upotrebi; prednosti i nedostaci strane i domaće tehnike ove vrste; karakteristike tenka koji bi najviše odgovarao italijanskim oružanim snagama, domaćeg, tzv. »druge generacije«; taktičko-tehničke i operativne mogućnosti koje se zahtevaju od novog tenka.

Žena — vojnik — Fiorenza Taricone

Kratak istorijski osvrt o mestu i ulozi žena u oružanim snagama; karakteristični primeri učešća žena u oružanim sukobima i efekti njihovog doprinosa; uporedna tabela — pregled učešća žena u oružanim snagama u 24 zemlje (zakonske regulative, vid-rod u kome služe, godine starosti, školovanje i dr.).

R. K.